

นิพนพานชอบ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม(วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้เขาถามแปลกมากเลยละ แล้วพูดไปมันเหมือนกับเรื่องที่ว่ามันสูงมาก แต่ว่าเราดูเป็นอีกเรื่องหนึ่งเลย ถามเรื่องนิพนพานวันนี้ แล้วมันเข้าเว็บไซต์มาด้วย วันนี้จะตอบเรื่องนิพนพานนะ ไม่รู้ว่าพานอะไร พานแว่นฟ้าหรือเปล่าก็ไม่รู้ เอานะ

ถาม: ปัญหาที่ ๘๘ เนาะ การรักษาศีล ๕ ที่ยั่งยืน เมื่อก่อนกระผมทำผิดศีล ไม่สามารถรักษาศีลได้แม้แต่ข้อเดียว ไม่เคยมีความสุขที่ยั่งยืนเลย มีแต่เรื่องตลอด ขนาดนี้กระผมพยายามจะตั้งใจและรักษาศีลให้มากที่สุด เลยมีคำถามว่า กระผมจะอย่างไรจะรักษาศีล ๕ ให้ยั่งยืนตลอดไป กราบขอบพระคุณ

หลวงพ่: รักษาศีล ๕ นี้ เวลาเราคิดเห็นใหม่ นี้พูดเรื่องการรักษาศีล ๕ ก่อน ศีลก็คือศีล ศีลคือกฎหมาย ศีลคือข้อห้าม ถ้าเรารักษาความปกติของเรา กฎหมายเขาเขียนไว้อยู่ในกฎหมาย เขาไม่มาทำลายเราหรอก ถ้าเราไม่ได้ทำความผิด

แต่ถ้าเราทำความผิดเห็นใหม่ ศีลคือข้อบังคับ แต่ถ้าเรารักษาให้ยั่งยืน รักษาใจเราใจ เรามีสติแล้วรักษาใจเรา เวลาเราผิดพลาดขึ้นไป เขาเรียกว่าสองขาขังรู้พลาด การกระทำมันจะมีความผิดพลาดบ้าง เพราะคนเรามีเวรมีกรรม

เพราะมีคนมาถามปัญหาบ่อย เวลาขับรถมา เวลารีบๆ มาเห็นใหม่ ขับรถมาเร็วมาก แล้วหมาวิ่งตัดหน้า ทุกคนจะเสียใจนะ บอกร้อ นี่หลวงพ่ ขับรถชนหมาตายเราบอกว่าเอ็งไม่คิดว่าหมามันมาชนรถมันตาย อ้าว มันเป็นเรื่องสุดวิสัย เราขับรถมาด้วยความเร็วบนถนนของเรา แล้วมันวิ่งมาตัดหน้าด้วยความกระชั้นชิด ไม่มีใครต้องการจะทำหรอก แต่เวรกรรมของสัตว์ เขาก็มีเวรกรรมของเขา เขาก็มีเวรกรรมของเรา

ฉะนั้นไอ้ความผิดพลาดของเรานั้นมันมี ทีนี้ความผิดพลาดของเรานะ คุณติเราจะอยู่คนเดียวได้อย่างไร เราก็มีสายบุญสายกรรม คนถูกชะตาคนไม่ถูกชะตามันมีของมัน เป็นธรรมชาติของมัน ฉะนั้นสิ่งที่ไม่ถูกชะตามันก็กระเทือนใจของเรา เราก็รักษาจิตของเรา ฉะนั้น เวลาความผิดพลาดเขาไม่ชอบหน้าเรา อย่างเช่น เราขับรถไปบนถนน เห็นไหม ขับไปดีๆ อยู่ในกฎจราจรนะ รถมันมาชนท้ายตุ้ม! เลย เราไม่ได้ตั้งใจอะไรเลย นี่! เวกรรมมันมี

แล้วไอ้เรื่องว่าจะถือศีลด้วยความบริสุทธิ์ แล้วจะไม่ให้มีผิดอะไรเลย มันก็เหมือนก้อนหิน เหมือนโต๊ะ เหมือนเตียง มันไม่ได้ทำความผิดพลาดอะไรเลย ยกไปตั้ง มันก็ตั้งอยู่อย่างนั้นนะ มันไม่มีชีวิต คนเรามีชีวิตขึ้นมาเพราะสายบุญสายกรรม มันมีการกระทำมา คนเรามีกรรมเก่ากรรมใหม่ กรรมเก่าคนเรานั้น ถ้ากรรมเก่าคนเราไม่มีทำไมเราเจ็บไข้ได้ป่วย มีโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ โรคเวรโรคกรรมก็มีนะ

การเจ็บไข้ได้ป่วยมี ๓ ชนิด โดยธรรมชาติของการเจ็บไข้ได้ป่วย

๑.ทางวิทยาศาสตร์ คือการเสื่อมสภาพของร่างกายนี้ เรื่องนี้เรื่องทางการแพทย์ ความเจ็บไข้ได้ป่วย เรื่องการเสื่อมสภาพ เรื่องร่างกายเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นเรื่องธรรมดา เรื่องของโลก

๒.เจ็บไข้ได้ป่วยเรื่องของเวรของกรรม

๑.เจ็บไข้ได้ป่วยด้วยการอุปาทาน

นี่มีอยู่ในพระไตรปิฎก เจ็บไข้ได้ป่วยมีอยู่ตามอย่าง อย่างหนึ่งก็ไม่ใช่โรครอกนึกว่าเป็น อุปาทานจนเป็นนะ อีกอย่างก็เรื่องเวรเรื่องกรรมมันสุดวิสัย แม้แต่หมอก็ตรวจไม่ได้ เข้าไปในคอมพิวเตอร์ เช็กแล้วเช็กอีก เช็กแล้วเช็กอีกก็ไม่รู้รอก แต่ถ้ามันหมดเวรหมดกรรมนะ คอมพิวเตอร์เช็กแล้วเจอเลย นี่สายบุญสายกรรมเห็นไหม ฉะนั้นเรามีเวรมีกรรม เราไม่ใช่วัตถุ เราไม่ใช่สิ่งไม่มีชีวิต ร่างกายนี้มันเป็นวัตถุ แต่ว่าจิตใจมันเป็นนามธรรม

ฉะนั้น การรักษาศีลให้มันคงเห็นไหม รักษาใจเรา มีความชื่นๆ ในใจเรา ถ้ามีใจเราๆ ตื่นตัวตลอดเวลาเห็นไหม ศีลจะเป็นปกติ ศีลคือความปกติของใจ พอรักษาศีล

ขึ้นมา พอใจมันมีศีลขึ้นมา ใจมันก็มีคุณธรรมเห็นใหม่ สิ่งที่เป็นวัตถุ โต้ะ เก้าอี้ต่างๆ มันไม่ทำผิดศีล เพราะตั้งตรงไหนก็ตั้งอยู่ตรงนั้นนะ ปิดให้สะอาด อย่าไปตั้งทับสัตว์ไม่ได้ ทับสัตว์ๆ เห็นใหม่ มันสะอาดของมัน มันไม่ผิดศีลเลย มันตั้งอยู่อย่างนั้นนะ แล้วมันก็ได้อะไรหรอก เอาตั้งไว้โชว์

คูลี เขาเล่นของเก่าเห็นใหม่ โอ้ เอามาตั้งโชว์ ใส่ตู้โชว์ไว้ โอ้โฮ ศีลมันบริสุทธิ์ เพราะมันไม่ได้เบียดเบียนใครเลย แต่โอ้เราสิมีความรู้สึก ฉะนั้นความรู้สึกอันนี้ ศีลบริสุทธิ์มันบริสุทธิ์ที่นี้ ถ้าเรามีสติมีปัญญาของเรา เรารักษาของเรา ความผิดพลาดเพราะเรามีชีวิต เรามีการเคลื่อนไหว ความผิดพลาดเพราะพลังเปลว ความผิดพลาดต่างๆ นี้ ผิดพลาดแล้วเราก็ตั่งใจ วิรัติเอาใหม่ ฝึกไปอย่างนี้มันจะดีขึ้น

กระผมอยากถาม รักษาศีลให้ยั่งยืน ถ้ายั่งยืนขึ้นมา เพราะตอนนี้จิตใจเราดีใจ พอจิตใจเราเริ่มถดถอยขึ้นมา มันก็ เอ่อ

มีคนพูดมากเลย ขอดูศีล ๔ ศีล ข้อสุราขอยกเว้น ใครๆ ก็ขอยกเว้นเห็นใหม่ เวลามันถดถอยแล้วนะขอ ๔ ข้อใจ ข้อหนึ่งไม่เอาแล้ว แต่ถ้าตอนนี้สติมันดีขอ ๕ ข้อศีล ๕ เพราะอะไรล่ะ เพราะจิตใจของเรา อันนี้จิตใจของเราก็ดี นี่การรักษาศีลที่มันคง ฉะนั้นจิตใจมันมั่นคงมันดีขึ้นมา ไม่ใช่รักษาศีล เขียนศีล ๕ สักไว้หน้าผากเลย มีกฎกติกาศีล ๕ ข้อ แต่จิตใจปล่อยให้มันเหลวไหล เห็นใหม่

หลวงตาบอกว่า รักษาศีลไม่รักษาศูนัย รักษาศูนัยเพราะว่าจิตใจเราอ่อนแอ จิตใจเราไม่มั่นคง ถ้าจิตมันมั่นคงขึ้นมามันจะเป็นมา พอเป็นมามันจะมาเสริมกัน พอมันมั่นคงขึ้นมาเพราะมันมีความอบอุ่น มีความมั่นใจว่าเราทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีไปเรื่อยๆ มันก็กลับมาจนเป็นอริศีล

อริศีลไม่ต้องทำอะไรเลยนะ อริศีลมันเป็นศีลอัตโนมัติเลย อริศีลมันไม่มีอะไรผิดเลย เป็นศีลโดยใจ ใจเป็นศีลโดยธรรมชาติเลย แต่ใหม่ๆ นี่ยัง เงอะงะ เงอะงะ อยู่ เพราะว่าความรู้สึกกับใจมันคนละอันกัน พอใจมีพลังงานใหม่ ความรู้สึกมันเคย นี่ก็ผิด นี่ก็ผิด นี่ก็ผิด เกร็งไปหมดเลย แต่พอมันเป็นอันเดียวกันแล้วนะ เป็นอริศีลแล้วนะ โอ้ สบายมาก รักษาศีลด้วยความบริสุทธิ์ ถ้าเวลามันผิดพลาดก็ว่ากันไป สิ่งใดผิดพลาดมี เวมมีกรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะปรินิพพาน เวลาไปถึงแหล่งน้ำที่มันขุ่น เห็นไหม

“อานนท์ เรากระหายน้ำเหลือเกิน ขอน้ำให้เราได้ดื่มเถอะ” พระอานนท์จะไป ตักแล้วตักอีกเห็นไหม สุดท้ายตัดสินใจตักมาให้เลยนะ น้ำขุ่นๆ ก็ใสขึ้นมา

“สิ่งที่ไม่เคยมีไม่เคยเป็น ได้เป็นขึ้นมาแล้ว อานนท์” เป็นอย่างนี้เองอำนาจ วิชาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะอำนาจวิชาขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้านั้นนั้นจึงใส แต่เพราะเราเคยมีกรรมมีเวรมา เคยเป็นพ่อค้าโคต่าง เวลา จูงวัวไป ดิงวัวไว้ นี่! กรรมเห็นไหม เวรกรรมมันมี

ฉะนั้นสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังมี เศษ สอุปาทิเสสนิพพาน จะ ไปนิพพานยังมีเศษบุญเศษกรรมตามมา เศษบุญเศษกรรมไม่ใช่เรื่องอริยสัจ ไม่ใช่เรื่อง ความจริงในหัวใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีทุกข์ เราเป็นคนกระหายน้ำ เรา รู้เองว่าเรากระหายน้ำเราจะทุกข์ไหม เราไม่เห็นทุกข์เลย เพราะเรากระหายน้ำ แต่ กระหายน้ำถ้าเรดื่มน้ำมันก็มีความสุขใช่ไหม ถึงว่าอานนท์ เรากระหายน้ำเหลือเกิน แต่ไม่ใช่ความทุกข์ ความกระหายเพราะร่างกายเรามันต้องการแค่นั้นเอง

เวลาเราเดินอยู่ ปกติเราเหงื่อไหลไคลย้อย เหงื่อมาจากไหน เหงื่อก็มาจากน้ำใน ร่างกายของเราแหละ แล้วเป็นทุกข์ไหมละ อ้าว ก็เหงื่อไหล แต่ถ้าเป็นเด็กๆ มันทุกข์ ณะ มันไม่ยอมให้เหงื่อไหล มันบอกเหงื่อไหลเป็นโทษ มันเพ่งโทษตัวมันเอง ทุกข์ เพราะมันไม่เข้าใจ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ฉะนั้นไม่มีทุกข์ ฉะนั้น รักษาศีลด้วยความบริสุทธิ์ก็รักษาใจเราให้ดี

ถาม : ปัญหาที่ ๑๐๐ กราบนมัสการผมมีข้อสงสัย จะเรียนถามพระอาจารย์ครับมีหลวง พ่อก็คหนึ่งเคยบอกไว้ว่า แคนพระนิพพาน:

ผู้ที่จะเข้าใจพระนิพพานได้ถูกต้อง คือ ผู้ที่เข้ากระแสพระนิพพาน คือ อริยมรรค เช่น พระโสดาปัตติมรรคจนถึงพระอรหันต์ หรือท่านผู้ที่ฝึกมโนมยิทธิจิตเป็นทิพย์ สัมผัส

พระนิพพานได้ตามความเป็นจริง หรือพระที่มีฌานสมาบัติถอดจิตออกไปนมนัสการ
พระพุทธรูปที่พระจุฬามณี หรือพระพุทธรูปที่พระนิพพาน
พระนิพพานมีลักษณะดังนี้

1. นิพพานเป็นแดนทิพย์ แดนอมตะ มีสถานะสะอาดบริสุทธิ์สดใส สว่าง ไม่มีพระ
อาทิตย์ ไม่มีดิน น้ำ ลม ไฟ สว่างด้วยแสงแก้วมณีโชติช่วงยิ่งกว่าเพชร
2. พระนิพพานเย็นสบายไม่ร้อนไม่หนาว
3. กว้างใหญ่ไพศาลมากกว่าโลกหลายล้านเท่า เป็นดินแดนที่มีขอบเขตไม่จำกัด พื้นที่
สามารถขยายได้โดยอัตโนมัติ
4. นิพพาน มีความแน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่สูญสลาย เป็นไปตามความจำเป็น เช่นกายทิพย์
นิพพานจะนั่งก็มีที่รอนั่งมารับทันทีโดยไม่ต้องคิดเนรมิตเหมือนสวรรค์
5. นิพพานเป็นสถานที่ที่เป็นทิพย์ที่ละเอียดยิ่งกว่าสวรรค์ พรหม เป็นทิพย์ที่ถาวร สวรรค์
พรหม เป็นทิพย์แต่เป็นช่วงขณะตามบุญบาปมีหมดบุญก็ต้องจุติใหม่ (แต่เทวดาก็
ปฏิบัติธรรมเบื้องบนเลื่อนระดับถึงพระนิพพานได้ โดยที่พระพุทธรูปหรือพระอรหันต์ก็ทรง
แสดงธรรมสั่งสอนเทวดา พรหม ที่มีบุญบาปมีสูง เคารพพระพุทธรูปศาสนา)
6. นิพพานไม่มีชั้น 5 ธาตุ 4 ไม่มีสัตว์ คน ผู้ที่นิพพาน ท่านเรียกว่า พระอรหันต์ พระวิ
สุทธิเทพ พุทธกายหรือ ธรรมกาย (มีศาสนาพุทธเท่านั้นที่มีพระอรหันต์ ศาสนาอื่นเช่น
ศาสนาพราหมณ์สูงสุดก็คือพระอนาคามิ)
7. แดนนิพพานมองด้วยสายตาหรือกล้องส่องทางไกลไม่เห็น อยู่ไกลจากสุริยจักรวาล
มาก ไปได้ด้วยจิตที่มีสมาธิ ปราศจากกิเลส ตัณหา อุปาทาน อกุศลกรรม อวิชชา ที่ติด
ชั้น 5 ในโลก
8. นิพพานนั่งปรกมั่งสุญญ์ นิพพานสูญจากกิเลส ตัณหา อุปาทาน อวิชชา อกุศลกรรม
สูญจากชั้น 5 สูญจากดิน น้ำ อากาศ ไฟ สูญจากทุกข์ทั้งปวง สูญจากอนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา สูญจากวิภวสงสารการเวียนว่ายตายเกิด สูญจากสังโยชน์ 10 สูญจากนรก โลก
สวรรค์ พรหม
9. นิพพานไม่สูญจากจิตบริสุทธิ์ ท่านเรียกว่า พระวิสุทธิเทพ คือ เทพที่มีจิตสะอาด
บริสุทธิ์ จากเครื่องเศร้าหมองกิเลสร้อยรัด สังโยชน์ 10 อย่าง
10. นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่งเหนือคำพรรณนา จึงกล่าวนิพพานมีทุกอย่างที่โลกไม่มี จิตมี
อิสระ จะไปไหนได้รวดเร็ว จะมาโลกนี้ก็ไฉ่ จะเห็นอะไรได้ทั่วจักรวาลเพราะจิตเป็น

ทิพย์ไม่มีอะไรปีคบัง จิตพ้นจากทรงขังของชั้น 5 หรือทรงขังของกายคน กายเทพ กายพรหม

11. กายทิพย์พระนิพพาน เบาลึ่กว่าอากาศ ตามองไม่เห็น มีศีระะ มีตา มีมือ มีขา 2 ขา ไม่มีเพศ ไม่มีอวัยวะภายใน ไม่มีกระดูก ไม่ต้องกินต้องถ่าย ไม่เหนื่อย ไม่ต้องทำงาน หมกภาระทุกสิ่ง ไม่มีคำว้ตาย

12. พระท้่านที่อยู่พระนิพพาน มีความสุขมาก ท้่านก็เป็่นห้วง กล้วคนจะตกนรก กล้วลูกหลานไม่ถึงนิพพาน เป็่นห้วงแต่ท้่านไม่ทุกข้ มีอุเบกขา พระพุทธรเจ้าและพรอรหันต์ ยังคอยช่วยเหลือมนุษย์ที่ปฏิบัติดีตลอดเวลา คอยประค้บประคองจิตคนให้เดินถูกทาง ไม่หลงไปทางมืดทางอบายภูมิ มีนรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน เป็่นคนพิการคนยากจน เป็่นต้น

13. จะพิสูจน์พระนิพพานได้ด้วยตนเอง เป็่นปัจจัดตั้ง ผีก มโนมยทธิ ก็ได้ง่าย ๆ มี ผีกสอนฟรีไม่ต้องเสียเงิน แต่ต้องมีศีล 5 ครบ เคารพพระรัตนตรัย เชื่อในคำสอนพระพุทธรองค์ด้วยจริงใจ ไม่ค้ดค้่านคำสอนที่ว้านรกสวรรค์พรหมนิพพานมีจริง กรรมมีจริง มีสมาธิพอสมควร มีวิปัสสนาญาณ เห็นว้่าเกิดเป็่นคนไม่มีใครเป็่นสุขจริง ร่างกายเหม็นสาบสาวมั้ภาระต้องเดิมเชื่อเพลิง ต้องขับถ่ายของสกปรกทุกวัน ชีวิตเต็มไปด้วยปัญหา และตายในที่สุด

14. พระนิพพานมี 12 ชั้น แตกต่างกันตามบุญวาสนาบารมีแต่ละองค์ เช่น พระพุทธรเจ้าก็อยู่สูงสุดมีฉัพพรรณรังสี (รัศมี 6 ประการ) สว่างมาก พระอรหันต์ธรรมดาก็อยู่ชั้นต่ำ แสงริบหรี่

บทความนี้เป็่นบทความที่เพื่อนผม ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติใหม่ ส่งมาให้อ่านทางอินเทอร์เน็ต ผมอ่านแล้ว ในบทความ แต่ละคำแต่ละประโยค เป็่นภาษาที่สื่อออกมาจากใจ ทำให้ยากต่อการใช้สมองคิดและจินตนาการ

เพราะถ้าอาศัยการคิด หรือจินตนาการเพื่อทำความเข้าใจบทความนี้แล้ว

อาจทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อน และเป็นภัยต่อการศึกษารธรรม

จึงต้องอาศัยการปฏิบัติให้รู้ให้เห็นเพื่อให้เข้าถึงสิ่งที่หลวงพ่อดงค์น้ีกกล่าวไว้เท่านั้น

ผมลองตีความด้วยสติปัญญาและประสบการณ์ของอันน้อยนิด ได้ความว้่า ข้อ 1-13 ผมไม่คิดใจสงสัยอะไร

แต่ข้อ 14 ข้อสุดท้าย ที่บอกว่านิพพานมี 12 ชั้น เมื่อได้อ่านแล้ว
ผมสงสัยมาก และตามภูมิจิตภูมิธรรมอันน้อยนิดของผม ก็ไม่สามารถตอบคำถามที่ผม
สงสัยนี้ได้เลย

จึงเรียนขอ ท่านพระอาจารย์สงบ มนัสสันโต เมตตาตอบคำถาม
ที่ว่าพระนิพพานมี 12 ชั้นนี้ จริงหรือไม่

หลวงพ่อบอก : ไม่จริง เราจะบอกว่าคำว่าวิมุตติ คำว่านิพพานก็เป็นสมมุติ ตัวนิพพาน
เป็นความจริง ตัวคำว่านิพพานเป็นสมมุติ สมมุติคือภาษาพูดไป อย่างเช่น อำเภอบ้าน
โป่ง อำเภอโพธาราม อำเภออะไรก็แล้วแต่นะ ตัวอำเภออยู่ที่ไหน ตัวอำเภอนั้นเป็น
ชื่อจริง เป็นสถานที่จริงใช่ไหม อำเภอโพธาราม ก็เป็นสถานที่ว่าการอำเภอโพธาราม
คือใจกลางอำเภอโพธาราม นี่ก็อำเภอโพธาราม แต่คำว่าอำเภอโพธารามนี้เป็นสมมุติ
ตัวเขียนไป ตัวชื่อมันคือสมมุติ

นิพพานคือสมมุติ สมมุติว่านิพพาน แต่เนื้อหาคำว่านิพพานนะ เหตุข้อเท็จจริง
ของนิพพานนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ฉะนั้น นิพพานกับวิมุตตินี้เป็นสมมุติ เป็นสมมุติ
เพราะสมมุติชื่อ เหมือนบัญญัติชื่อไป บัญญัติว่านิพพาน คำว่านิพพานเป็นสมมุติ แต่
ข้อเท็จจริงในเนื้อนิพพานนั้นเป็นนิพพานจริงๆ

ฉะนั้นถ้านิพพานเป็นความจริง ข้อเท็จจริงของนิพพาน พอข้อเท็จจริงของ
นิพพานนี้ หลวงตาบอกนิพพานเที่ยง นิพพานคงที่ นิพพานมีอยู่ แต่มีอยู่แบบนิพพาน
ที่นี้คำว่ามีอยู่แบบนิพพานนี้ นิพพานเขาไม่ขยายความ

ถ้าขยายความเห็นใหม่ คุณติ คุณหาขานนะ พอนิพพานใช่ไหม เพราะหินขานนะ
นิพพาน แต่ถ้าเป็นมหาขานนิพพานสูงกว่า อยู่สุขาวดีโน้นนะ สูงกว่านิพพาน อยู่ภาค
ตะวันตกของนิพพาน นี่ก็แบ่งนิพพาน ๑๒ แล้วไง ถ้านิพพานมี ๑๒ นิพพานมันก็
เหมือนกับเรานี้ไง มันก็เหมือนชนชั้นนี้ไง นิพพานมี ๑๒ ได้อย่างไร

นิพพานมีหนึ่งเดียว! นิพพานไม่มีพระพุทธเจ้าอยู่ ณัฏพรรณรังสี พระพุทธเจ้า
กับพระอรหันต์ สามเณรน้อยที่ ๗ ขวบเป็นพระอรหันต์ มีค่าเท่ากันหมด นี่ไงคำว่า

นิพพาน ไม่มีใครสูงใครต่ำกว่ากัน เพียงแต่จะสูงต่ำที่อำนาจวาสนาบารมี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยนี้ สิ่งนี้ โอ้อโฮมหาศาลเลย บุญมหาศาลเพราะอะไร เพราะกำลังความรู้ต่างๆ มันมันแตกต่างกันตามอำนาจวาสนาบารมี แต่ความสะอาดบริสุทธิ์เหมือนกัน

นิพพานมีหนึ่งเดียว! นิพพานไม่มี ๑๒ ชั้น ๑๔ ชั้น ๑๕ ชั้น มันไม่มีนิพพานหอรอก เหมือนเราสอนเด็กเห็นไหม ก. ไก่ ก. เอย ก. ไก่ เขาเอาไก่อะไร ไก่แจ้ ไก่คู ไก่ป่า อ้าว แล้วไก่ใครถูกวะ อ้าว ก็ ก. ไก่ ไช้ไหม

นี่ก็เหมือนนิพพานนี้ไง ก. เอย ก. ไก่ไช้ไหม พอหนังสือพิมพ์เล่มหนึ่งเขาก็เอาไก่โด่ง พอหนังสือมันหมดยุคเขาก็พิมพ์ใหม่เขาก็เอาไก่แจ้ พออีกทีเขาก็เอาไก่คู มันไปเถียงกันเลยว่า ก. ไก่ ใครถูก ก. ไก่ ใครผิด นี่ก็เหมือนกัน ถ้านิพพานมียังคงคุยกันว่า มี ๑๒ ชั้น ๕ ชั้น ๑๐ ชั้นนี้ มีไก่คู หรือไก่แจ้ มีจะเอาไก่อะไร นิพพานคือนิพพานไง

หลวงตาบอกว่า หลวงปู่มั่นท่านไม่เคยประกาศตนเลยว่าท่านเป็นพระอรหันต์ ไม่เคยได้ยินจากปากหลวงปู่มั่นเลยว่าท่านเป็นพระอรหันต์ หรือท่านมีคุณธรรม แต่ทำไมพระ หรือครูบาอาจารย์ที่ไปอยู่กับหลวงปู่มั่น เคารพศรัทธาแล้วเชื่อมั่นว่าหลวงปู่มั่นเป็นพระอรหันต์ ลูกศิษย์ที่ไปอยู่กับหลวงปู่มั่นนะเคารพหลวงปู่มั่น แต่ที่ไปอยู่กับหลวงปู่มั่นที่ไม่เชื่อ แล้วตีตัวออกมาก็มี คนที่ไปแล้วเรียกว่าจริตนีสัยมันไม่เข้ากัน ก็เก็บของออกไป คือไม่เชื่อหลวงปู่มั่นก็มี มี

แต่คนที่เชื่อถือศรัทธา หลวงตาท่านเล่าให้ฟังเองว่า หลวงปู่มั่นไม่เคยพูดเรื่องนี้ ออกมาจากปากของหลวงปู่มั่นเลย แต่ทำไมผู้ที่ไปอยู่อาศัย ทำไมเคารพศรัทธาแล้วเชื่อมั่นมากกว่าหลวงปู่มั่นเป็นพระอรหันต์

เพราะลองคิดดูนะ สมัยก่อน ตอนนี่ใครคิดสินค้าอะไรก็แล้วแต่ที่มันล้าหน้าออกไป แล้วเอามาให้สังคมยอมรับ เป็นเรื่องที่ถูกขยักมากเลย คือความคิดเราล้าหน้าสังคมไป ปวดหัวมากเลย สังคมตามเราไม่ทัน แล้วเราจะอธิบายให้สังคมฟัง ไอ้คนที่คิดล่วงหน้าไป มันอธิบายจนมันปวดหัวขนาดไหน สังคมนั้นก็ไม่รับรู้

นี่พูดถึงสังคม สิ่งที่เป็นการพัฒนาที่เราทันกันนะ เพราะเราไปดูได้ต่างประเทศ มันพัฒนาล่วงหน้าเราไป ๑๐ ปี ๒๐ ปี แต่ละประเทศนี้ เราเห็นได้เลยว่าถ้าเราจะพัฒนาไป เราจะเป็นแบบเกาหลี จะเป็นแบบญี่ปุ่น เราดูการพัฒนาของประเทศ ถ้ามันพัฒนาไปจะเป็นระดับของมันขึ้นไปเลย ถ้าสังคมนี้ แต่เวลาย้อนกลับไปดูประเทศที่ด้อยพัฒนามากว่าเราเห็นไหม ถ้าเขาพัฒนาขึ้นมา เขาจะมาเป็นเหมือนเรา อันนี้เพราะมันเห็นได้ด้วยรูปสัมผัสนะ

แต่ถ้านิพนพาน คนพูดอย่างไรมันก็งง คิดดูสิ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ท่านรู้ของท่าน แล้วท่านจะมาบอกไอ้คนที่ไม่รู้แล้วให้มายืนยัน เหมือนกับพ่อแม่ต้องบอกกับลูกว่า เฮ้ย พ่อดีเนาะ พ่อแม่คนไหนต้องให้ลูกมันบอกว่าพ่อแม่มันดีหรือไม่ดี เพราะวุฒิภาวะของพ่อแม่สูงกว่าลูกก็ร้อยก็พันเท่า ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเป็นความจริง ท่านมีคุณธรรมของท่าน ท่านไม่ต้องการสิ่งใดที่มาเป็นการยืนยันว่าท่านเป็นคนดีหรือท่านเป็นคนไม่ดีหรือคนไม่ดีลูกเขาก็รู้ของลูกเขาเอง แล้วสังคมเขายอมรับของเขาเอง

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเป็นนิพนพานจริง ทำไมนิพนพานต้อง ๑๓ ๑๔ ๑๕ ชื่อ มันนิพนพานอะไรของมึงวะ นิพนพานอะไรของมึงมันหลายชื่อแท้ แล้วมันขัดแย้งกันนะ เขาบอกว่ามันเป็นภาษา มันจะมีนิพนพานได้อย่างไร นิพนพานเป็นสถานที่ที่เป็นทิพย์ที่ละเอียดยิ่งกว่าสวรรค์ ละเอียดยิ่งกว่าพรหม เป็นทิพย์ที่ถาวร สวรรค์ พรหม ที่เป็นทิพย์แต่เป็นชั่วคราว เพราะตามบุญวาสนา เพราะตามบุญบารมีของผู้หมดไป เขาบอกคำว่าทิพย์ทิพย์ของนิพนพานไง แล้วบอกว่านิพนพานเป็นทิพย์

แล้วก็ไปปฏิเสธเองนะ บอกว่าไม่ใช่ทิพย์แบบเทวดา แบบพรหมไง อ้าว มึงเขียนนิพนพานเอง แล้วมึงก็เถียงคำพูดของมึงเอง แล้วมึงจะไปนิพนพานตรงไหน นี่มันขัดแย้งกันไปนี่ แม้แต่ชื่อเขียนว่านิพนพานคือหัวข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อนี้ เขาผลิตออกมาจากใจนี่ ไก่กูหรือไก่แจ้ มันก็คิดจินตนาการของมันไป แล้วสุดท้ายนะนิพนพานมี ๑๒ ชั้น

มหายาน เช่น เว่ยหลางนี่ของจริง ขนาดเว่ยหลางตกลงกับชินเซา ชินเซากับเว่ยหลางนี่เป็นลูกศิษย์ด้วยกันเห็นไหม แล้วอาจารย์นี่เขาจะส่งมอบ ส่งมอบหมายถึงว่าจะ

ให้ตั้งเจ้าอวาสหรือให้เป็นผู้นำต่อไป เขาบอกให้แสดงกึ๋นไป ให้แสดงความสามารถว่า ใครมีความสามารถแค่ไหน ให้เขียนโคลกมา

นี่ชินเขาก็อเขียนเลย กลายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใส หมั่นเข็ดทุกวันๆ เลย ฝุ่น จะไม่เกาะกระจกเลย นี่เขาจะดูดูดีภาวะ คนเป็นเขาจะดูแค่นี้ โอ้อโฮ คนที่ไม่ถึงนะ ลูกศิษย์ลูกหาที่ไม่ถึงนะ โอ้อโฮ ตั้งโต๊ะ ตั้งรูปตั้งเทียนกราบกันใหญ่เลย โอ้อโฮ โสลกนี่มัน สดุดยอดเลย กลายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใส

เว่ยหลงเป็นคนดำข้าว อยู่ในสำนักนั้น เป็นคนหุงข้าว ดำข้าวมาเพื่อเลี้ยงสำนัก นั้น ตัวเองมีคุณธรรมนะ แต่ไม่มีใครรู้ แล้วตัวเองอ่านหนังสือไม่ออกใช้ไหม เห็นเขา ยืนมองดูกัน ก็มาด้วย แล้วถามว่า

“นี่เขามีอะไรกัน”

“โอ้ ไม่รู้เรื่องหรือหรือ สัจธรรมบอกลูกศิษย์ที่อยู่ด้วยกัน ใครมีกึ๋น ใครมี ปัญญาให้แสดงโคลก คือว่าแสดงคุณธรรมออกมา”

“แล้วเขาแสดงคุณธรรมว่าอย่างไรล่ะ”

“โอ้ เขาแสดงว่า กลายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใส หมั่นเข็ดกระจกทุกวัน ทุกวัน เลย กระจกมันจะใสตลอดเลย”

“อย่างนั้นหรือ ช่วยเขียนให้ผมทีสิ เขียนให้ผมที ของผมก็มี”

“ว่าไงล่ะ”

“กายก็ไม่มี กระจกก็ไม่มี ไม่มีอะไรเลย แล้วฝุ่นจะเกาะอะไรล่ะ” โอ้ พอ เขียนขึ้นไปนะ โอ้อโฮคนอ่านทั้งกันหมดเลยนะ

แต่สังฆราชฉลาดมาก เพราะอะไร เพราะว่าชินเขานี่เขาเป็นรองจากหัวหน้า มัน จะมีลูกศิษย์ที่มีบริษัทมีบริวารมาก แต่เว่ยหลงนี่เขาเป็นคนดำข้าว ไม่มีใครรู้จักเลย ถ้า ไปชมอะไรขึ้นมาเนี่ยมันเป็นลาภสักการะ เว่ยหลงนี่จะมีปัญหามาก สังฆราชเป็นผู้ที่มี

คุณธรรม รู้ถึงอนาคต รู้ถึงความเป็นไปของสังคม รู้ทุกอย่างนะ ก็เลยเพื่อป้องกัน
ปัญหา

“โธ้ย นี่ใครเขียนนะ”

“เว่ยกลางเขียน”

“โธ้ย มันชั่วร้าย เอรอองเท้าลบๆ ออก ให้เอรอองเท้าท่านลบออกเลยนะ ใ้
กายก็ไม่มี จิตก็ไม่มีนี่ไม่ดี ลบออกหมดเลย” เพื่อไม่ให้เกิดมีปัญหาในสังคม

แต่เพราะเว่ยกลางเขารู้ตัวของเขา เขาก็ไปทำหน้าที่เก่าเขาละ เขาก็ไปดำข้าว
อย่างเดิม สังฆราชเดินไปหาที่ดำข้าวเลย เอาไม้เคาะที่ครก ๓ ครั้ง เปาะ เปาะ เปาะ
๓ หน ดีความได้หลายหลากเลย กายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใส เวลามันแยกออกจาก
กัน กายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใส เวลามันรวมนี้ นี่มันอีกชั้นตอนหนึ่ง สักกายทิฏฐิ
แยกสักกายทิฏฐินี้เป็นโสคาบัน กายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใสนี้มันแค่ขั้นที่ ๒ พอขั้น
ที่ ๓ นี่ เปาะ เปาะ เปาะ ขั้นที่ ๓ มันไม่มีกามราคะ มันทำลายกามราคะหมดแล้ว
แต่มันยังไม่จบ ไปเคาะ เปาะ เปาะ เปาะ นี่ แต่มันอยู่ที่คนอ่าน อยู่ที่วุฒิภาวะของ
ผู้อ่าน ถ้าผู้อ่านไม่มีคุณธรรมเลย

กัณฑ์ ๓ ในตำราบอกว่าสังฆราชนัดเว่ยกลางให้เข้าไปหาเวลาตี ๓ ตี ๓ นี่เข้าไป
ไปหาที่กุฏินี้ตี ๓ ค่าย แต่ถ้า เปาะ เปาะ เปาะ ก็ ๓ ขั้น พอเคาะปั๊บ สังฆราชก็
กลับไปที่พัก พอถึงตี ๓ เว่ยกลางก็เข้าไปหาสังฆราช สังฆราชสอนต่อไปเห็นใหม่
จากไม่มีฯ เห็นใหม่ “โมฆราช เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง” โลกนี้ว่างหมดเลย
ไม่มีอะไรเลย ว่างหมดเลย นี่ไง กายก็ไม่มี จิตก็ไม่มี อะไรก็ไม่มีหมดเลย ไม่มีอะไรมี
เลย

พระพุทธเจ้าสอนโมฆราช “โมฆราช เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง แล้ว
กลับมาถอนไอ้ผู้รู้ว่าง” ไอ้คนที่บอกว่าไม่มี ใครเป็นคนพูดว่าไม่มี ใครเป็นคนบอก
ว่าไม่มี อากาสมันไม่รู้ตัวมันเอง มันเป็นสสาร มันไม่มีชีวิต มันไม่รู้สิ่งใดๆ แต่เรามี
ชีวิต เรามีความรู้ของเราใช่ไหม อะไรมันไม่มี โมฆราช เธอจงมองโลกนี้เป็นความ
ว่าง แล้วกลับมาถอนไอ้ผู้รู้ กลับมาถอนอัตตานุทิฏฐิ ไอ้ว่างนะส่วนว่าง พอกลับมา

ตอนตรงนี้เห็นใหม่ พอสอนเสร็จนี่จบ ตอนนี่ไม่พูดแล้ว นี่นิพพาน ใ้้นิพพาน ๑๒
ชั้น ๑๔ ชั้น ๑๕ ชั้น เขาไม่พูดแล้ว เว่ยกลางไม่พูดอะไรเลยนะ เฝียบ อื้อ

เพราะในมหายาน เวลาเขาถามปัญหา ผู้ที่ลุกขึ้นตอบ ถ้าตอบแจ๊วๆ นะ ใ้
นั้นยังไม่ถึง แต่ถ้าพูดถึงว่า อ้าว ลุกขึ้นตอบ ยืนขึ้นมาเลย เม้มปากเลยนะ แล้วก็นั่งลง
นั่นคือนิพพาน ลุกขึ้นยืนแล้วก็นั่งลง มันเหมือนสมาธินี้ เราบอกอะไร ที่ใครบอกว่า
โธ๊ย เป็นสมาธินะ ไม่เป็น ไม่เป็นหรือก แต่อู้สู อู้สู อู้สู เลยนี้ เม้มปากเลย มันอธิบาย
ไม่ได้

ความรับรู้ ความเห็นของเราะ มันลึกลับมหัศจรรย์ ธรรมมันเหนือโลก แล้ว
ใ้ ก เอย ก ไก่ ใ้ไก่ไต้ัง ไก่แจ้ ไก่กู นี่มันเป็นสมมุติ คำว่านิพพาน วิมุตติ นี่เป็น
คำสมมุติละ พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้เพื่อให้เราสื่อถึงนิพพาน

ฉะนั้นพอกำว่านิพพานนี้มันอยู่ที่วุฒิภาวะ ถ้าวุฒิภาวะของเรา คำว่านิพพานมี
จินตนาการเอาเนี่ย นี่นั่งกันอยู่เนี่ย อ้าว นิพพาน ทุกคนอธิบายมา กระจายคนละแผ่นเอา
มาอ่าน ไม่ตรงกันเลยแล้วกันละ อ้าวแจกกระจายคนละแผ่นเลย ปากกาคนละเล่ม
นิพพานเขียนมาเลยในความเห็นของตัวเอง ตอบมา นิพพานแม่งมันไปคนละเรื่องเลย

แต่ถ้าคนเขารู้จริง มันยืนขึ้นเม้มปาก แล้วนั่งลง ของจริง แต่ถ้าพวกเรานะ ใ้
ไม่รู้ ใ้เนี่ยไม่เป็น แต่ถ้านักวิชาการเริ่มอธิบายนะ ใ้โฮ นิพพานนี้สุดยอดเลย จี้โม้! จี้
โม้ทั้งนั้น ฉะนั้นใ้้นิพพาน ๑๒ นิพพาน ๑๓ ไม่มี ไม่มีหรือก นิพพานมีหนึ่งเดียว
แล้วนิพพานนี้พระพุทธเจ้าอยู่สูงสุด คำว่าพระพุทธเจ้าอยู่สูงสุดมีฉัพพรรณรังสี มีต่างๆ
มันเป็นไปไม่ได้หรือก มันไม่มี

ถ้ามันมีอย่างนี้ อ้าว ถ้าพระพุทธเจ้าอยู่สูงสุด แล้วนิพพานของพระพุทธเจ้า กับ
นิพพานของผู้ที่นิพพานนี้ มันเอาอะไรมาเทียบกัน เห็นใหม่เวลาครูบาอาจารย์
พระพุทธเจ้าบอกว่าเวลาพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะมาลาไปนิพพานนะ “เธอจงให้
สมควรแก่เวลาของเธอเถิด” นี่คำวานิพพานกับนิพพานเขาคุยกัน เขาคุยกันอย่างนี้นะ
อ้าว คนๆ หนึ่งมาลานะ ประสาเรามาลาจะไปนิพพาน เอ้อ ลาไปนิพพาน แล้ว
พระพุทธเจ้าจะบอกเอ็งรีบไปนิพพานเลย หรือเอ็งอยู่กับกูก่อน เอ็งอย่าเพิ่งไปนิพพานก็

ไม่ได้พูด เพราะนิพพานแล้วก็รู้เหมือนกันหมดแล้ว ถ้ารู้เหมือนกันหมดแล้วเวลามาลานี้ ลาเพราะอะไร ลาเพราะเห็นคุณไง

พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตรเห็นไหม ไปอยู่กับสัญชัยนะ สัญชัยบอก นั่นก็ไม่ใช่ นี่ก็ไม่ใช่ นี่ก็เหมือนกัน เดียวนี้ ใครๆ ก็สอนว่านั่นก็ไม่ใช่ นี่ก็ไม่ใช่ ไม่ใช่มันก็เป็นวัตถุ ไม่ใช่เห็นไหม “โมฆราช เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง แล้วกลับมาถอนอัตตานุทิฏฐิ” เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่างเพราะอะไร เพราะจิตมันมีพัฒนาการ มันพัฒนาการของมันไป มันจะไปรู้ถึงที่สุดขบวนการของมัน

เหมือนเราทำอาหารที่จวนจะสุก หรือเราทำสิ่งใดที่จวนจะสำเร็จ มันจวนจะสำเร็จแล้วนี้ มันสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่สรุป ถ้ามันสรุปปีบมันก็จบ แต่เราไม่ทำอะไรเลย เราไม่มีความรู้อะไรเลย สักแต่ว่า สักแต่ว่า อ้าว ตอนนี เขาวัดกันด้วยความเป็นเศรษฐกิจ ด้วยทรัพย์ ทุกคนยกมือหมดเลย เป็นเศรษฐกิจหมดเลย แล้วเศรษฐกิจของใคร เศรษฐกิจของใคร นี่ก็สักแต่ว่าไง โน่นก็สักแต่ว่า นี่ก็สักแต่ว่า แล้วมีอะไร ไอ้สักแต่ว่า สักแต่ว่า นี่มีอะไร แล้วก็อ้างว่าก็พระพุทธเจ้าสอนอย่างนั้น

พระพุทธเจ้าสอนเฉพาะบุคคลนะ พระพุทธเจ้าจะสอนคนที่เหมาะสม คนที่ถึงเวลา คนที่ควรจะเป็นอย่างนั้น พระพุทธเจ้าถึงสอนตรงนั้น แล้วเอ็งสร้างบุญอะไรมาเป็นอย่างนั้น คุณี พี่น้องกันทุกๆ คน ออกมาจากท้องพ่อท้องแม่เดียวกัน เหมือนกันไหม มันไม่เหมือน เพราะอะไร เพราะแต่ละคนสร้างเวรสร้างกรรมมาจากพ่อแม่คนเดียวกัน แต่ลูกออกมาที่รูปลักษณะไม่มีเหมือนกันสักคนหนึ่ง เพราะจิตของเขา ทั้งๆ ที่ส่วนผสมไขกับสเปิร์มของพ่อแม่คนเดียวกัน ทำไมลูกออกมา ๔ - ๕ คนไม่เหมือนกันเลย ทำไมมันไม่เหมือนกัน

นี่ก็เหมือนกัน แล้วคำวนิพพานๆ นี้ พอนิพพานคืออย่างนี้ใช่ไหม แต่ลูกเราก็คือลูกเราใช่ไหม ลูกเราออกมาแล้วก็มีชีวิตเหมือนกันใช่ไหม นี่ตรวจดีเอ็นเอ ทุกอย่างนี้ กรรมพันธุ์ของพ่อแม่หมดเลย แต่เวรกรรมของเขา

พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร ไปศึกษากับสัญชัยมา นั่นก็ไม่ใช่ นี่ก็ไม่ใช่ ไม่ใช่คือไม่ใช่ แล้วพอไม่ใช่นี้ เรียนจนจบแล้วมันอีกอด มันรู้ๆอยู่ไม่มีอะไรเลย ถึงสัญญากันแล้วก็ไปเจอพระอัสสชิ พระอัสสชิบอก

“ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ สิ่งที่ว่าไม่ใช่ ไม่ใช่ มันมีเหตุมีผล พระพุทธเจ้าสอนไปดับที่เหตุนั่น” บึง! โสคาบันเลย แล้วมาหาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าสอนจนเป็นพระอรหันต์

นี่ไง คำว่าเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เราได้สมบัตินี้มาจากใคร เราได้สมบัตินี้มาจากพระพุทธเจ้า นี่พอเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาแล้วนี่ พระอรหันต์จบแล้ว ไม่มีอะไรแล้ว แต่เพราะกตัญญูกตเวทิตะ เวลาโจรทูปตายแล้วนะ พอทูปตายมันก็ตายแล้ว พอโจรเห็นว่าตายมันก็ไป แต่ด้วยฤทธิ์ด้วยเดชเห็นใหม่ มีฤทธิ์มาก รวบรวมกายนี้เลยให้ขึ้นมาเป็นมนุษย์อย่างเก่า แล้วเหาะไปลาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอก “ให้สมควรแก่กาลเวลา” สมควรแก่กาลเวลาคือสมควรแก่เหตุแก่ผลของเรา แก่เวรแก่กรรมของเรา แก่ความรู้ของเรา สมควรแก่เหตุของเธอละ เธอสวมควรอย่างไรก็ทำอย่างนั้น ไม่ได้รู้จริง ไม่ได้ผลึก ไม่ได้เสริม นี่คือนิพพานไง

นิพพานไม่มีสิ่งใดบกพร่องอีกแล้ว ไม่มีสิ่งใดเติมเต็ม และไม่มีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง ฉะนั้นพระอรหันต์ด้วยกันคุยกันนะ เวลาพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ ไปลาพระพุทธเจ้าจะไปนิพพาน พระอัญญาโกณฑัญญะไปลาพระพุทธเจ้าจะไปนิพพาน พระพุทธเจ้าบอก ให้เห็นสมควรแก่เธอเถิด คือว่ากิเลสมันสิ้นมาตั้งแต่เป็นพระอรหันต์แล้ว ใฮนี่มันเศษส่วน ใฮนี่มันของเหลือใช้ ของเหลือใช้ๆ เพื่อประโยชน์แล้ว พอสมควรแก่เวลา หหมดกิจการใช้แล้วก็จบ มันจบตั้งแต่เป็นพระอรหันต์ไปแล้ว แล้วจะไม่มีการเถียงกันเลย

ถ้านิพพานของพระพุทธเจ้าอย่างหนึ่ง แล้วนิพพานของพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระอัญญาโกณฑัญญะอย่างหนึ่ง มันก็เถียงกันตายเลย แล้วถ้าพระพุทธเจ้ายังอยู่นะ กรณีอย่างนี้มันเกิดขึ้นมาในปาฏิโมกข์เห็นใหม่ ใฮปาฏิโมกข์สามเณรเฝ้าสามเณรจำชื่อไม่ได้ ที่สวด สามเณรหรือพระนี่ไม่เชื่อเรื่องมรรคผลนิพพาน หรือมีความเห็นผิดเห็นใหม่ พระพุทธเจ้าบอกให้ไปถอนความเห็น ถ้าสวด ๓ ครั้งแล้วไม่ถอนความเห็นแล้วเป็นอาบัติปาจิตตีย์ แต่ถ้ากล่าวคู่พุทธพจน์นี้เป็นสังฆาทิเสส

นี่พูดถึงนิพพานแบบคนคิด แบบพวกเรานี้ กระดาษคนละแผ่นแล้วเขียนนิพพานนี้ พระพุทธเจ้าปฏิเสธหมดเลย เพราะขนาดว่านิพพานกับวิมุตตินี้มันยังเป็น

สมมุติเลย เป็นสมมุติโดยชื่อ ชื่ออ้างอิงถึงผลข้อเท็จจริงที่เป็นนิพพานจริงๆ แต่คำว่า นิพพานกับคำว่าวิมุตตินี้เป็นสมมุติ แล้วพอมาถึงที่สุดแล้วนะชื่อไม่สำคัญ เห็นไหม

หลวงตาท่านบอกเลย เขาจะเรียกนิพพาน เรียกอรหัตต์ เขาจะเรียกจีหมา เรียกอะไรก็เรื่องของเขา แต่ใจของกูเป็น ไม่เกี่ยวกับพวกมึง ไม่เกี่ยว แต่ไอ้นี้ใจกูไม่เป็นใจ นิพพานมี ๑๒ ชั้นเลย โอ้ ถ้ามี ๑๒ ชั้นนะ มันก็เหมือนสวรรค์ สวรรค์ ๖ ชั้น พรหม ๑๖ แล้วนิพพานมี ๑๒ ชั้นหรือ แล้วมันต่างอะไรกันวะ

นี่พูดถึงเห็นไหม เขาถามมาว่าเขาสงสัย และ หนึ่ง ให้ผมกลายเป็นสงฆ์และเป็น กำลังใจปฏิบัติ ฉะนั้นเราปฏิบัติแล้วนี่ เราให้เกิด ศีล สมาธิ ปัญญา โดยข้อเท็จจริง สิ่งใดที่มันจะเป็นจริงหรือไม่เป็นจริงมันเรื่องของเขา สิ่งใดที่ไม่เป็นจริงมันเรื่องของเขานะ แต่เรื่องของเราคือความรู้ความจริงของเรา ถ้าเรารู้จริงเห็นจริงของเราขึ้นมา สิ่งนี้มันจะละไปเองจากหัวใจของเรา

เราปฏิบัติมาใหม่ๆ นะ เราพยายามปฏิบัติของเราอยู่ แล้วมีความเชื่อมั่นว่ามีครู อาจารย์ที่เป็นอาจารย์ของเรา ท่านต้องมีความรู้ความเห็นดีกว่าเรา เราก็ไปถามปัญหาอย่างนี้ แล้วท่านก็ตอบไปไหนมาสามวาสองศอก ถามองค์หนึ่งก็ตอบอย่างหนึ่ง ถามอีกองค์หนึ่งก็ตอบอีกอย่างหนึ่ง แล้วปวดหัวมากเลย

สุดท้ายแล้วพอเราขึ้นไปทางอีสาน พอไปเจอหลวงปู่จวน ไม่ต้องถามท่านยังตอบก่อนเลย สงสัยท่านก็ให้ก่อนได้เลย ท่านเทศน์ขึ้นมา ปั้ง! ปั้ง! เลย แล้วเวลามีปัญหาขึ้นไปนะ เวลาพูดกันนี้ นี่เวลาผู้ปฏิบัติเห็นไหม

เช่น หลวงปู่เจี๊ยะนี่ เวลาอาจารย์จันทร์เรียนมากราบหลวงปู่เจี๊ยะนะ อาจารย์จันทร์เรียนพูดเอง เราก็อยู่ที่นั่นด้วย

“จันทร์เรียน ตอบมาคำเดียวเลยนะ ดูจิตนี้มันแก๊กเลสได้หรือไม่ได้ ได้หรือไม่ได้”

“ไม่ได้ครับ”

“เออ ถูก” ถามคำเดียว ตอบคำเดียว

คูจิตนี้ได้หรือไม่ได้ ไม่ได้ครับ ไม่ได้ครับ เออ ไม่ต้องอธิบายกันเลย คนจริงนะ ความจริงเขาถามกันแค่นี้ ถ้าพูดถึงได้หรือไม่ได้ บอกไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไรถ้าไม่ได้ ถ้าได้นี้ถ้ามันเห็นต่างมันก็ต้องมีเหตุผลรองรับ แต่นี่บอกเลย เพราะท่านรู้อยู่แล้ว ใจ ถ้าท่านรู้อยู่แล้วท่านถามเลย คูจิตนี้มันแก้กิเลสได้หรือไม่ได้ หลวงปู่จันทร์เรียน บอกไม่ได้ครับ แล้วท่านก็บอก เออ เท่านั้น

ฉะนั้นเวลาครูบาอาจารย์ ถ้าท่านจะแก้ไขกัน ท่านพูดคำเดียวนะ พูดคำเดียวนี้ เราจะใช้ไปมหาศาลเลย มันเหมือนเกลื่อนี่เราใช้ได้ทุกอย่างเลย เกลื่อนี่เป็นเรื่องปัจจัย ทำอาหารก็ได้ ใช้รักษาโรคก็ได้ ทำอะไรก็ได้ นี่คำพูดคำเดียวนี้นะ มันครอบคลุมหมด พอพูดมานี้ เอ้อะ เอ้อะ เลย

แต่ก่อนหน้านั้นเราปฏิบัติมานี้ เราก็เหมือนโลกนี้แหละ เราก็เหมือนโยมนี่แหละ รู้มากปัญญามาก โอ้อโฮ แดกฉาน กลัวผิดพลาด ไปคุยกับอาจารย์ๆ ก็นักปราชญ์เหมือนกัน อูย น้ำลายท่วมทุ่งเลย แม่งเถียงกันทั้งวันเลย แล้วไม่ได้ทำอะไรเลย ปวดหัว! เวลาไปหาครูบาอาจารย์นะพูดคำเดียว ครั้งแรกเลยไปเจอหลวงปู่จวน เพราะตอนนั้นมันเข้าใจว่ามันว่างหมด พอไปถึงไปหาท่าน เออ อวิชาอย่างหยาบท่านสงบตัวลง อวิชาอย่างกลางในหัวใจท่านยังอีกเต็มหัวใจเลย อวิชาอย่างละเอียดในหัวใจท่านนะ เต็มหัวใจเลย เจียบ! ไม่เถียงเลย เจียบเลยนะ เออ! จริงวะ จริง!

แต่ก่อนนะ โอย กูว่าง กูว่าง อูย กุมิธรรม กุมิธรรม แล้วไปถามใครนะ นี่มันว่างแล้วนะ เขาก็อธิบาย เออ มันว่างอย่างนั้น มันเป็นอย่างนี้ น้ำลายท่วมทุ่ง คนบ้า ๒ คนคุยกัน คนบ้าคุยกัน ๒ คน ไอ้คนปฏิบัติมันก็บ้า ไม่รู้มันก็ไปถามอาจารย์มัน อาจารย์แม่งก็บ้า แม่งคุยกัน ๒ คนน้ำท่วมทุ่งเลย พอไปหาอาจารย์จวนนะ ทีเดียว พลั้ว! อวิชาอย่างหยาบๆ พื้นฐานความฟุ้งซ่านอย่างหยาบๆ เรานี้ เราคุมมันได้จริง ความไม่รู้วิชาอย่างกลาง ความไม่รู้เหนือรู้ทิศของเรานี้อีกมหาศาลเลยจริงไหม จริง! ในความรู้สึกเรานี้จริงไหม จริง! แล้วไอ้อวิชาอย่างละเอียด จิตได้สำนึกที่มึงไม่รู้เรื่องเลยนี้ มันคุมหัวใจมึงเลยจริงไหม จริง! เถียงสิ มึงเถียงมา หงายท้องตึงเลย เออ! ไซ้!

เออ! ไซ้! นี่มีประโยชน์มากนะ พอเออไซ้ปีนี้ โละทิ้งหมดเลย การกระทำที่กระทำมาต่างๆ นั้นหยุดหมด แล้วเริ่มต้นใหม่ ไม่อย่างนั้นมันก็พายเรือในอ่างอยู่อย่าง

นั่น มีแต่ข้อแม้ มีแต่ความเห็น มีแต่ทฤษฎีมานะ มีแต่ความรู้มาก เฝือกกันอยู่ในหัวใจ ทำอะไรก็ไปไม่รอด มีเด็กจัญไรอยู่ในหัวใจ แล้วมันว่ามันเก่ง มันมีแต่ความจัญไรอยู่ในนี้ พอพูดอย่างนั้นปั๊บทั้งหมดเลย อ้อ ตั้งแต่บัดนี้ไปเริ่มต้นใหม่ ไอ้ที่หลงๆ มา ไอ้ที่ทฤษฎีมานะ ไอ้ความรู้จริง ไอ้ว่าง ไอ้เว้ง ห่าเหว ทั้งหมดเลย แล้วเริ่มต้นใหม่

พอเริ่มต้นตั้งแต่นั้นมาเห็นใหม่ จากอาจารย์ที่เป็นหลักเป็นเกณฑ์ แล้วปฏิบัติมานี้ ไม่กี่เดือนเราได้ฐานเลย เข้าหลักเข้าเกณฑ์มาเลย พอเข้าหลักเข้าเกณฑ์มา พอมีหลักมีฐานมีเกณฑ์ขึ้นมาปั๊บ ก็คิดว่า เออ สบายแล้วนะ แบบว่าคนตาบอด แล้วมีคนจูงอยู่ที่นี่ แหม สบาย มันไปไหนก็ได้ อยู่ดีๆ เครื่องบินตก ไอ้โฮ พอเครื่องบินตกนะ มันเจ็ดตอนที่เราไม่มีแล้วไปหาคนนี่ ไอ้หน้าท่วมทุ่ง ไอ้คนบ้า คนบ้าคุยกันนะ มันเจอมาเยอะแล้ว แล้วมาเจอคนดีๆ จูงอยู่นี่ แล้วคนจูงก็ไปซะแล้ว ไอ้โหย

นี่พูดถึงว่าเราเจอสภาพแบบนี้มา ฉะนั้นพอลำถามว่านิพนพาน ๑๒ ชั้น ๑๕ ชั้น อะไรนี้ ถ้าเป็นเมื่อก่อนเราไม่ปฏิบัติ เราก็งง แล้วเราก็เชื่อนะ ไอ้โฮ นิพนพานตั้ง ๑๒ วัวย ไอ้โฮ ๑๔ ข้อเขี้ยววัวย ยิ่งอ่านก็ยิ่งมันนะวัวย โหย กูจินตนาการ เรามันผ่านมาแล้ว เขาถามมาให้เราตอบไป ให้เราตอบว่าเพื่อให้คลายความสงสัย เพื่อเป็นกำลังใจเพื่อในการประพฤติปฏิบัติ ให้ผมมีความมั่นใจครับ

เราก็เป็นอย่างนี้มา จึงบอกว่านิพนพานของเขามันนิพนพานไม่ชอบ ถ้านิพนพานชอบมันจะเป็นตัจจะความจริง แล้วนิพนพานชอบอย่างที่ต้องคัมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดกับพระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร เห็นไหม พูดกับพระอัญญาโกณฑัญญะนี่คือนิพนพานกับนิพนพานเขาคุยกันง่าย แล้วไอ้คำว่านิพนพานเขาคุยกันนี่มันก็เป็นภาษาสมมุติ แต่ไอ้ความรู้สึกนี่มันรู้จริงของมัน มันเป็นความจริงของมัน

ฉะนั้นคนรู้จริงของเขานี้ เราปฏิบัติขึ้นไป สำคัญคือเหตุและผล สำคัญคือการตั้งใจ สำคัญคือการปฏิบัติของเรา ความสำคัญอันนี้ละ ผลของมันถ้ามันรู้เองนี่ โห เป็นเศรษฐีไม่ต้องกลัวหรอกว่าธนาคารมันไม่มาหาเราที่บ้าน เอ็งเป็นเศรษฐี เดี่ยวธนาคารมันมาหาที่บ้าน กลัวเงินไม่มีที่เก็บไง มึงไม่ต้องกลัวหรอกว่าคุณธรรมเราไม่มีที่เก็บ มึงหาถ่อเงินนะ เดี่ยวธนาคารเขาจะมาหาถึงบ้านเลย มารับฝากเรียบร้อยแล้ว ถ้า

เรามีความจริงขึ้นมาะ อันนั้นเป็นความจริง ฉะนั้นนิพพานจริงๆ จะเป็นอันนั้น ฉะนั้น เหตุและผลของเราะ ธรรมของเรา

การพูดไปมันก็กระเทือนกันบ้าง เพราะว่ามันเป็นอุดมคติของการปฏิบัติของแต่ละสายๆ แต่อันนี้มันพูดออกมาเพื่อเป็นประโยชน์กับสังคม ถ้าใครปฏิบัติแล้วได้ผล นั่นก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าปฏิบัติแล้วไม่ได้ผล หรือเราปฏิบัติแล้วต้องการความจริง เราต้องมีศัล อย่างเช่นเขามาถามนี้ ทำไมต้องพุทโธ ทำไมต้องมาชักช้าอยู่อย่างนี้

เราแก้คนมาเยอะนะ ถ้าการใช้ปัญญา การประพฤติปฏิบัติไปนี้ เขาเกิดจินตนาการ เขาเกิดความเห็นของเขานี้ โอ้โฮ มันเป็นตรรกะ มันเป็นปรัชญาที่เกิดขึ้นมาแล้วมันสื่อได้ โอ้โฮ เป็นคุณธรรม มันมีความเข้าใจ มีความুদ্ধคัม แล้วพอทำไปนะ มันুদ্ধคัมใหม่ๆ พอไปแล้วมันจะจืด พอไปแล้วมันจะเคยชิน แล้วมันจะอัน บอกว่ากำหนดพุทโธไปสิ เขาก็ยังบ้ายเบี่ยง บ้ายเบี่ยง แต่เขาพุทโธไปบ่อยๆ พอจิตมันละเอียดเข้าไปนะ พอปัญญามันเกิดอีกทีนี้ โอ้โฮ มันถากถาง มันจะสดชื่นอยู่ตลอดเวลา ถ้าเกิดปัญญาขึ้นมาี้ เพราะอะไรรู้ใหม่

เพราะฝึกสดเห็นใหม่ เราเก็บฝึกสดจากต้น เรามากินนี้ โอ้โฮ มันสดชื่น มันสด มันมีรสหวาน มันมีอะไร จิตของเรานี้มันปัจจุบัน จิตมันเป็นสมาธิ มันเป็นปัจจุบัน พอเป็นปัจจุบันนี้ มันเกิดปัญญาขึ้นมาี้ มันจะสดชื่น มันจะสดของมันอยู่ตลอดเวลา เราจะกินฝึกสดที่เก็บจากต้นทุกวัน

จิตมันเป็นสมาธิขึ้นมา มันได้สัมผัสความুদ্ধคัมของมัน แล้วมันพิจารณาของมัน มันผ่านเข้าไปเห็นใหม่ มันไม่เหมือนตรรกะ ไม่เหมือนสิ่งที่เราเข้าใจเป็นโลกีย์ปัญหาหรือก ปัญญาที่มันเกิดขึ้นมานี้ มันแตกต่างมาก

ฉะนั้นคำว่าทำไมต้องมาพุทโธ นี้เวลานี้พูดถึงนิพพานกันเลยนะ แต่เวลาปฏิบัติให้มาพุทโธๆๆ นี้ โอ้ย เหมือนกับเด็กเล่นขายของ ไอ้เด็กเล่นขายของ คุณสิ เราฝึกงานเริ่มต้นเราต้องฝึกงานตั้งแต่เริ่มทำความสะอาดมาทั้งนั้นละ ถ้าเราไม่รู้จักรการทำงานสะอาดต่างๆ ขึ้นมา ในสำนักงานเราจะอยู่ได้อย่างไร นี่ก็เหมือนกัน เริ่มต้นเราก็ต้องทำความสะอาดของใจขึ้นมาก่อน พุทโธเข้าไปก่อน ทีนี้พวกเรานี้เห็นว่าพุทโธมันหยาบจะเอาละเอียดเลย จะเอาส่วนยอดเลย แล้วไม่ได้กิน พวกจะเอาส่วนยอดเลยนี้

ต้นไม้นะ มันเกิดจากรากในดิน นี่มันเอายอดปักดิน มันจะกินรากมัน มันจะเอาส่วนยอดไม่ได้ นั่นพอไม่ได้นะ ทำแบบนี้ ทำแบบพุทโธ เราจะเข้าไปถึง เราจะมีพื้นฐาน มีความรู้จริง มีต่างๆ ขึ้นไป มันจะสร้างสมขึ้นมาจนถึงนิพพานนะ แล้วจะได้ไม่ต้องไปถามใครว่านิพพานจริงหรือนิพพานปลอม แต่ถ้านิพพานจริงนะ นิพพานชอบ นิพพานถูกต้อง นิพพานดีงาม เราจะรู้ของเรา ถ้ารู้ของเราขึ้นมาแล้วนะ นี่มันเป็นสมบัติของเรา

ถึงบอกว่าอันนี้พูดเพื่อเป็นคติ เป็นคติในการปฏิบัติ ไม่อย่างนั้นแล้วนี่ ทฤษฎีหรือคำสอนใดๆ นี้ เวลาเราโยนเข้ามาในสังคม สังคมต้องคอยมาแยกแยะ ต้องคอยมาแบกหาม แล้วสังคมมันอ่อนแอเกินไป มันรับรู้สิ่งที่เป็นอย่างนี้ไม่ได้ แต่ถ้าเราพูดไว้เป็นหลักเป็นเกณฑ์ จะไปขัดใจใครบ้างนี่มันก็เรื่องของเข แต่เพื่อประโยชน์กับสังคม เพื่อประโยชน์กับผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เราถึงบอกว่านิพพานชอบ เอวัง